

PREZES PAN

**MAREK
KONARZEWSKI**

Profesor, członek
korespondent PAN

Data

Warszawa
19 września 2025 r.

Znak sprawy

BO.023.1.2025

**Polska
Akademia
Nauk**

pl. Defilad 1
00-901 Warszawa
Pałac Kultury i Nauki

22 182 60 01
Marek.Konarzewski@
pan.pl

**Pan
Prof. dr hab. inż. Mieczysław Poniewski
Przewodniczący
Stowarzyszenie KOIPOL**

Szanowny Panie Przewodniczący,

Polska Akademia Nauk, po zapoznaniu się z projektem rozporządzenia z dnia 23 lipca 2025 r. oraz stanowiskiem środowiska naukowego, wyraża głębokie zaniepokojenie propozycją wykluczenia Stowarzyszenia KOIPOL z grona organizacji uprawnionych do poboru i podziału opłat reprograficznych.

Stowarzyszenie KOIPOL od blisko trzech dekad pełni funkcję jedynej w Polsce organizacji dedykowanej wyłącznie twórcom dzieł naukowych i technicznych. Państwa organizacja, reprezentując obecnie ponad 4 200 autorów oraz ponad 270 000 utworów naukowych, stanowi fundamentalny element systemu ochrony praw autorskich w sektorze nauki i edukacji.

Dzięki wypracowaniu i wdrożeniu systemu repartycji indywidualnej, gwarantującego transparentny podział środków działalność KOIPOL ma szczególne znaczenie dla rozwoju polskiej nauki. Rola ta manifestuje się m.in. poprzez:

- skuteczną obronę interesów twórców naukowych przed Trybunałem Konstytucyjnym;
- rozwój Funduszu Wsparcia Twórców, finansującego publikacje naukowe, konferencje i stypendia doktoranckie;
- konsekwentną walkę z piractwem książkowym uderzającym w środowiska akademickie.

Wykluczenie KOIPOL z systemu poboru i podziału opłat reprograficznych będzie miało poważne konsekwencje dla całego środowiska naukowego, wśród których, w opinii Polskiej Akademii Nauk, wyszczególnić należy przede wszystkim:

1. **Marginalizację twórców naukowych** – KOIPOL jest jedyną organizacją specjalizującą się w reprezentowaniu autorów dzieł naukowych i technicznych, jej marginalizacja oznacza zatem wykluczenie tego środowiska z systemu rekompensat za korzystanie z ich twórczości.
2. **Utratę sprawdzonego mechanizmu dystrybucji** – likwidacja wypracowanego przez lata systemu repartycji indywidualnej spowoduje przekierowanie środków do podmiotów nieposiadających doświadczenia w obsłudze specyfiki twórczości naukowej.
3. **Oslabienie ochrony praw autorskich** – biorąc pod uwagę, że prace naukowe i techniczne stanowią najczęściej kopiowaną kategorię utworów wyrażonych słowem, ich twórcy w szczególny sposób zasługują na systemową ochronę i wsparcie.

W związku z powyższym, Polska Akademia Nauk wyraża wsparcie dla KOPIPOL-u w staraniach Stowarzyszenia o:

1. Przywrócenie do grona organizacji uprawnionych do poboru i podziału opłat wskazanych w rozporządzeniu.
2. Zachowanie pluralizmu w systemie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, gwarantującego reprezentację wszystkich kategorii twórców.
3. Przeprowadzenie rzetelnych konsultacji publicznych z udziałem przedstawicieli środowiska naukowego przed wprowadzeniem jakichkolwiek zmian systemowych.
4. Uwzględnienie specyfiki twórczości naukowej i technicznej w projektowanych regulacjach.

Polska Akademia Nauk wyraża przekonanie, że dialog ze środowiskiem naukowym oraz poszanowanie wypracowanych przez lata mechanizmów wsparcia twórców jest niezbędnym warunkiem budowania efektywnego systemu ochrony własności intelektualnej w Polsce.

Z poważaniem

Marek Konarzewski

/podpisano cyfrowo/